

Súd: Krajský súd Nitra
Spisová značka: 6Co/46/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 4414208646
Dátum vydania rozhodnutia: 31. 05. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Ingrid Doležajová
ECLI: ECLI:SK:KSNR:2016:4414208646.1

Uznesenie

Krajský súd v Nitre, v právnej veci žalobcu: CETELEM SLOVENSKO, a.s., so sídlom Bratislava, Panenská 7, IČO: 35 787 783, zast. JUDr. Helenou Strachotovou, usadenou euroadvokátkou so sídlom Martin, Hviezdoslavova 7, proti žalovanému: H. J., nar. XX. XX. XXXX, bytom B. J. č. XXX, o zaplatenie 703,92 eura s príslušenstvom, o odvolaní žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Nové Zámky zo dňa 15. 10. 2014 č. k. 9C/177/2014-27 takto

rozhodol:

Odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej zamietajúcej časti, v časti určenia neprijateľnej zmluvnej podmienky a vo výroku o náhrade trov konania z r u š u j e a vec mu vracia na ďalšie konanie.

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom súd prvého stupňa uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 703,92 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % p. a. od 01. 10. 2013 do zaplatenia, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. Žalobu v časti zmluvného úroku vo výške 44,50 % ročne zo sumy 656,10 eura, od 03. 07. 2013 do zaplatenia zamietol a určil, že zmluvný úrok, ktorého obsahom je dojednanie, na základe ktorého si dodávateľ môže uplatniť zmluvný úrok vo výške 44,50 % p. a., podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27. 03. 2013, je porušenie povinnosti voči spotrebiteľovi, čo je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. O trovách konania rozhodol tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi ich náhradu titulom súdneho poplatku v sume 42 eur a titulom trov právneho zastúpenia v sume 142,80 eura, na účet právnej zástupkyňi žalobcu, do 3 dní od právoplatnosti rozsudku. V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že účastníci konania uzatvorili dňa 27. 03. 2013 Zmluvu o spotrebiteľskom úvere a Zmluvu o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb, na základe ktorej bol žalovanému poskytnutý úver vo výške 656,10 eura na nákup spotrebného tovaru. Zmluva o úvere bola uzatvorená prijatím návrhu žalobcu tak, že žalobca za žalovaného uhradil časť kúpnej ceny tovaru zodpovedajúcu výške poskytnutého úveru a žalovaný tovar prevzal. Žalovaný sa zaviazal splatiť úver formou pravidelných 20. mesačných splátok vo výške 47,04 eura, splatných vždy k 15. dňu v mesiaci, počínajúc dňom 15. 04. 2013. Žalovaný svoj záväzok splácať poskytnutý úver riadne a včas, ktorý mu vyplýval z úverovej zmluvy, nespĺnil a žalobcovi do dňa podania návrhu neuhradil žiadnu sumu, pričom dlh vo výške 703,92 eura sa stal splatným dňa 01. 10. 2013. Dôvodil, že v zmysle ust. § 115 a ods. 2, § 156 ods. 3 a 4 a § 200ea Občianskeho súdneho poriadku (ďalej aj ako OSP) ide o drobný spor, preto vo veci nenariaďoval pojednávanie. Opierajúc sa o ust. § 52 ods. 1-4, § 53 ods. 1, 4 písm. k/, 9, § 517 ods. 1, § 559 ods. 2 a § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej aj ako OZ), § 3a Nariadenia vlády SR č. 281/2010 Z. z. posúdil predmetný vzťah ako spotrebiteľský. Mal za preukázané, že v Zmluve o spotrebiteľskom úvere a v Zmluve o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb zo dňa 27. 03. 2013, si účastníci konania dohodli, že žalobca poskytol žalovanému spotrebný úver v celkovej výške 656,10 eura, s 20. mesačnými splátkami v sume 47,04 eura, vždy k 15. dňu v mesiaci, splatnosť prvej mesačnej splátky bola určená na deň 15. 04. 2013, konečná splatnosť úveru na deň 15. 11. 2014 a bola dohodnutá fixná výška úrokovej sadzby 44,50 % p. a. Podľa časti 2. Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej

zmluvy o poskytovaní platobných služieb žalobca poskytol žalovanému úverový rámec vo výške 5.000 eur s aktuálnou výškou úverového rámca 600 eur, s výškou mesačnej splátky min. 5 % z dlžnej čiastky zaokrúhlenej na najbližší vyšší násobok 300 eur, so splatnosťou mesačnej splátky v 10. deň v mesiaci, výška úrokovej sadzby bola dohodnutá fixná 28,68 % p. a. a poplatok za poistenie 3,33 %. Súčasťou Zmluvy boli aj Spoločné ustanovenia k ZoSÚ a ZoRSÚ. Z dôvodu nesplácania poskytnutého úveru žalobca dal výpoveď žalovanému s účinnosťou ku dňu 01. 10. 2013 s tým, že zároveň uviedol, že dlžná suma vo výške 703,92 eura, pozostáva z úverovej istiny vo výške 656,10 eura, z dlžných úrokov, poplatkov a poistného vo výške 47,82 eura. Na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že je potrebné žalobe vyhovieť čiastočne, a to okrem zmluvného úroku vo výške 44,50 % ročne zo sumy 656,10 eura od 03. 07. 2013 do zaplatenia, v ktorej časti súd žalobu zamietol, keď dospel k názoru, že uvedený zmluvný úrok je sankciou neprimerane vysokou a neplatnou pre nerovnováhu práv a povinností dlžníka ako spotrebiteľa k právam a povinnostiam veriteľa, a to aj v súvislosti s nepomerom medzi požičanou a vrátenou sumou. Túto podmienku upravenú v predmetnej zmluve považoval za neprijateľnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. k/ OZ. Zároveň s poukazom na ust. § 153 ods. 4 OSP uviedol uvedenú podmienku ako neprijateľnú vo výroku svojho rozhodnutia. Ďalej argumentoval, že žalovaný sa nepochybné dostal do omeškania so splácaním splátok a preto žalobcovi v súlade so žalobou vznikol nárok na zaplatenie zákonného úroku z omeškania vo výške 5,50 % zo sumy 703,92 eura od 01. 10. 2013 do zaplatenia. Rozhodnutie o trovách konania založil na ust. § 142 ods. 3 OSP a v konaní čiastočne úspešnému žalobcovi priznal plnú náhradu trov konania v celkovej výške 184,80 eura, pozostávajúcu zo zaplateného súdneho poplatku za návrh vo výške 42 eur a z trov právneho zastúpenia v sume 142,80 eura za 2 úkony právnej služby po 51,46 eura (príprava a prevzatie zastúpenia, písomné podanie na súd), režijný paušál 2 x po 8,04 eura + zvýšené o 20 % DPH.

Proti tomuto rozsudku v jeho zamietajúcej časti a v časti vyslovenia neprijateľnej zmluvnej podmienky podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa ním jeho zrušenia v napadnutých častiach a vrátenia veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Dôvodil, že súd prvého stupňa nesprávne právne a skutkovo vec posúdil, keď úrok 44,50 % ročne považoval za neprimerane vysoký a súčasne ho posúdil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku. Dôvodil, že v čase uzatvárania predmetných zmlúv bola priemerná hodnota ročnej percentuálnej miere nákladov (ďalej len RPMN) na tento typ úverov na trhu v Slovenskej republike 47,29 % a výška RPMN medzi účastníkmi predstavovala 54,80 %. Dohodnutá odplata vo forme úroku je oproti priemerným odplatám vyššia, je však následkom jasnej a zrozumiteľnej dohody účastníkov konania. Argumentoval, že na trhu nebankových subjektov, ktorý je charakteristický vyšším rizikom nesplácania úverov, sú úrokové sadzby prirodzene vyššie. Tvrdil, že pri uzatváraní zmlúv boli dodržané všetky podmienky vyplývajúce z osobitnej právnej úpravy obsiahnutej v zák. č. 129/2010 Z. z. Podľa jeho názoru, výšku zmluvne dohodnutého úroku nie je možné určiť ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, nakoľko ide o predmet plnenia, pričom i zmluvné podmienky sú vyjadrené jasne, určito, zrozumiteľne a boli individuálne dojednané.

Žalovaný sa k podanému odvolaniu písomne nevyjadril.

Odvolací súd viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania (§ 212 ods. 1 OSP) prejednal odvolanie žalobcu bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 OSP a dospel k záveru, že odvolanie žalobcu je dôvodné.

V tomto konaní sa žalobca domáhal od žalovaného zaplatenia sumy 703,92 eura s 5,75 % ročným úrokom z omeškania od 01. 10. 2013 do zaplatenia a so zmluvným úrokom vo výške 44,50 % ročne zo sumy 656,10 eura od 03. 07. 2013 do zaplatenia z titulu nesplateného úveru, ktorý žalobca poskytol žalovanému na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere a Zmluvy o revolvingovom spotrebiteľskom úvere a vydaní kreditnej karty a rámcovej zmluvy o poskytovaní platobných služieb, uzatvorených účastníkmi konania dňa 27. 03. 2013. Preskúmaným rozsudkom súd prvého stupňa žalobe sčasti vyhovel, keď žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 703,92 eura s úrokom z omeškania vo výške 5,50 % ročne od 01. 10. 2013 do zaplatenia a to do 3 dní od jeho právoplatnosti. Pre absenciu odvolania účastníkov konania rozsudok v tejto časti nadobudol právoplatnosť. Rovnako nadobudol právoplatnosť i jeho dopĺňajúci rozsudok súdu prvého stupňa zo dňa 04. 12. 2015 č. k. 9C/177/2014-55, ktorým bola zamietnutá žaloba v časti úroku z omeškania vo výške 0,25 % ročne zo sumy 703,92 eura od 01. 10. 2013 do zaplatenia a proti ktorému žiaden z účastníkov odvolanie nepodal. Predmetom tohto odvolacieho konania takto zostala len žalobcom odvolaním napadnutá zamietajúca časť rozsudku týkajúca sa zmluvného úroku 44,50 % ročne zo sumy 656,10 eura od 03. 07. 2013 do zaplatenia, výrok

o určení, že zmluvný úrok 44,50 % ročne podľa Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 27. 03. 2013 je neprijateľnou zmluvnou podmienkou a na ne nadväzujúci výrok o náhrade trov konania.

Odvolačný súd prv ako pristúpil k preskúmaniu rozhodnutia prvostupňového súdu z hľadiska jeho vecnej stránky posudzoval, či napadnutý rozsudok nebol vydaný v konaní postihnutom niektorou z procesných väd uvedených v § 221 ods. 1 OSP.

Podľa § 221 ods. 1 písm. f) OSP súd rozhodnutie zruší len ak účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom.

Vada konania vymedzená v citovanom ustanovení § 221 ods. 1 písm. f) OSP je vo svojej podstate porušením základného práva účastníka súdneho konania na spravodlivý proces, ktoré právo zaručuje v podmienkach právneho poriadku Slovenskej republiky okrem zákonov aj článok 46 a nasl. Ústavy SR a článok 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (Oznámenie Ministerstva zahraničných vecí ČSFR č. 209/1992 Zb.). O takúto vadu ide vtedy, ak sa účastníkovi konania postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Odňatím možnosti konať pred súdom sa rozumie procesne nesprávny, zákonu sa priečiaci postup súdu, majúci za následok znemožnenie realizácie procesných oprávnení účastníka konania priznaných mu v občianskom súdnom konaní za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov. Ide teda o taký postup súdu, ktorý znemožňuje účastníkovi konania realizáciu procesných práv a právom chránených záujmov, priznaných mu Občianskym súdnym poriadkom na zabezpečenie svojich práv a oprávnených záujmov.

Podľa § 115 ods. 1 OSP ak tento zákon alebo osobitný predpis (3aa) neustanovuje inak, súd nariadi na prejednanie veci samej pojednávanie, na ktoré predvolá účastníkov a všetkých, ktorých prítomnosť je potrebná.

Podľa § 115a ods. 1 OSP na prejednanie veci samej nie je potrebné nariaďovať pojednávanie, ak to nie je v rozpore s požiadavkou verejného záujmu a ak možno vo veci rozhodnúť len na základe listinných dôkazov predložených účastníkmi a účastníci s rozhodnutím vo veci bez nariadenia pojednávania súhlasia alebo sa výslovne práva na verejné prejednanie veci vzdali.

Podľa § 115a ods. 2 OSP pojednávanie nie je potrebné nariaďovať ani v drobných sporoch.

Vo veciach, v ktorých súd rozhoduje rozsudkom bez nariadenia ústneho pojednávania oznámi miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku na úradnej tabuli súdu v lehote najmenej 5 dní pred jeho vyhlásením (§ 156 ods. 3 OSP).

Verejné vyhlásenie rozsudku nie je len formálny, samoučelný úkon súdu. Jeho podstata má hlboký význam s viacerými procesnoprávnymi dopadmi. Pri verejnom vyhlásení rozsudku má len ten účastník, ktorý bol riadne oboznámený s časom a miestom verejného vyhlásenia, možnosť uplatniť svoje procesné práva priznané mu pri tomto procesnom úkone súdu. Obsahom procesného oprávnenia účastníka pri kontrole súdu vyhlasujúceho rozsudok je predovšetkým preveriť, či bol rozsudok v jeho veci vôbec vyhlásený (to má význam z hľadiska účastníkovej vedomosti, či je súd rozsudkom viazaný, a ak áno, akými jeho konkrétnymi výrokmi). Neprehliadnuteľným oprávnením účastníka je aj jeho právo oboznámiť sa s odôvodnením rozsudku. Procesný nedostatok súdu pri tomto úkone, v dôsledku ktorého sa poprie samotná podstata verejného vyhlásenia rozsudku (t. j. ak súd účastníkov konania vhodným spôsobom o verejnom vyhlásení rozsudku nevyrozumie) možno napraviť len tým, že súd, rozhodujúci o opravnom prostriedku napadnutý rozsudok zruší.

O tom, či v danom prípade súd prvého stupňa, ktorý vo veci rozhodol bez nariadenia pojednávania v intenciách § 115a ods. 2 OSP, zachoval postup upravený v § 156 ods. 3 OSP, môže odvolací súd usudzovať len z obsahu spisu. Na čl. 25 spisu sa nachádza zápisnica o pojednávaní zo dňa 15. 10. 2014, z obsahu ktorej vyplýva, že súd prvého stupňa v neprítomnosti účastníkov konania vyhlásil rozsudok. Na čl. 22 (24) spisu sa nachádza písomnosť „oznámenie“, že v označenej právnej veci podľa § 156 ods. 3 OSP s poukazom na § 115a ods. 2 OSP bude dňa 15. 10. 2014 o 14.00 hod., č. d. 15 verejne vyhlásený rozsudok“, ktorá je datovaná zo dňa 20. 08. 2014. Údaje o dni, kedy bolo oznámenie vyvesené na úradnej tabuli súdu a z nej zvesené na písomnosti uvedené nie sú. Na čl. 23 spisu sa nachádza úradný záznam, podľa ktorého oznámenie bolo zverejnené na internetovej stránke súdu dňa 14. 10. 2014.

Za zhora popísanej situácie, keď obsah spisu dáva (má dávať) hodnoverný obraz o súdnom konaní, nemožno tak prijať záver, že miesto a čas verejného vyhlásenia rozsudku v danom prípade bolo oznámené na úradnej tabuli súdu najmenej päť dní pred jeho vyhlásením, resp. či vôbec bolo na úradnej tabuli súdu oznámené. Takýmto postupom súdu prvého stupňa, priečiacemu sa ust. § 156 ods. 3 OSP tak došlo k odňatiu možnosti účastníkov konania konať pred súdom. V tejto súvislosti odvolací súd poznamenáva, že na rovnakom závere a procesnej vade tejto povahy a genézy je založená i rozhodovacia prax Najvyššieho súdu SR (viď uznesenie sp. zn. 3Cdo/179/2010, sp. zn. 3Cdo/218/2011, sp. zn. 5Cdo/300/2009, sp. zn. 2MCdo/27/2012).

Vzhľadom na výskyt procesnej vady konania uvedenej v § 221 ods. 1 písm. h/ OSP odvolací súd zrušil rozsudok súdu prvého stupňa v odvolaní napadnutých častiach a v tomto rozsahu mu vrátil vec na ďalšie konanie (§ 221 ods. 2 OSP), v ktorom opätovne vo veci rozhodne, pričom v novom rozhodnutí sa vysporiada i so všetkými námietkami žalobcu vznesenými v jeho odvolaní. Zároveň rozhodne i o trovách konania, vrátane trov odvolacieho konania (§ 224 ods. 3 OSP).

Toto rozhodnutie bolo prijaté odvolacím senátom pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.